

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 79.370/1
van 10 juni 2026

over

een voorontwerp van decreet ‘tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van xx maand 2026 over tijdelijke projecten met pioniersscholen in het kader van de evolutie naar meer kwalitatief en inclusiever onderwijs’

Op 11 mei 2026 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van xx maand 2026 over tijdelijke projecten met pioniersscholen in het kader van de evolutie naar meer kwalitatief en inclusiever onderwijs’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 2 juni 2026. De kamer was samengesteld uit Wilfried VAN VAERENBERGH, eerste voorzitter van de Raad van State, Brecht STEEN en Tim CORTHAUT, staatsraden, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Sander MEERT, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 10 juni 2026.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

Dit onderzoek noopt enkel tot de volgende opmerkingen.

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt ertoe om het (ontwerp van) besluit van de Vlaamse Regering van ... ‘over tijdelijke projecten met pioniersscholen in het kader van de evolutie naar meer kwalitatief en inclusiever onderwijs’² te bekrachtigen.

Overeenkomstig artikel 70 van het decreet van 2 april 2004 ‘betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad’ is de Vlaamse Regering verplicht het advies te vragen aan de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR) over onder meer “voorontwerpen van decreet over aangelegenheden bedoeld in artikel 24, § 5, van de Grondwet, met uitzondering van de decreten houdende bekrachtiging van eindtermen, decretale specifieke eindtermen en ontwikkelingsdoelen, de decreten houdende bekrachtiging van beroepsprofielen van de leraren en de decreten die jaarlijks de begroting regelen”.

Bij de adviesaanvraag zijn geen documenten gevoegd waaruit blijkt dat het advies van de VLOR werd gevraagd.

De Raad van State, afdeling Wetgeving, moet vaststellen dat artikel 70 van het decreet van 2 april 2004 de voorontwerpen van bekrachtigingsdecreten van besluiten houdende tijdelijke projecten in het onderwijs niet uitzondert van de verplichting om het advies van de VLOR te vragen. Het feit dat de VLOR over het te bekrachtigen besluit advies heeft uitgebracht, doet aan die decretale verplichting niets af.

In de huidige stand van de regelgeving³ zal het voorontwerp van decreet bijgevolg alsnog voor advies aan de VLOR moeten worden voorgelegd.

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

² Over dit ontwerp van besluit brengt de Raad van State, afdeling Wetgeving, tegelijk met het voorliggende advies het advies 79.369/1 uit.

³ Het komt aan de decreetgever toe om in voorkomend geval te beoordelen of het behoud van deze verplichting voor voorontwerpen van bekrachtigingsdecreten overeenkomstig artikel 4, § 5, van het decreet van 9 december 2005, al dan niet noodzakelijk wordt geacht.

3. Door de bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van ... ‘over tijdelijke projecten met pioniersscholen in het kader van de evolutie naar meer kwalitatief en inclusiever onderwijs’, dat onmiskenbaar⁴ bepalingen bevat die rechtstreeks het belang van personen jonger dan vijftientig jaar kunnen raken, bevat het voorontwerp van decreet zelf ook dergelijke bepalingen.

Luidens artikel 7, eerste lid, van het Jeugddecree van 23 november 2023 wordt bij elk ontwerp van decreet dat wordt ingediend bij het Vlaams Parlement, een kind- en jongereneffectrapport, afgekort JoKER, gevoegd, als de voorgenomen beslissing het belang van personen jonger dan vijftientig jaar rechtstreeks raakt.

Artikel 7, tweede lid, van het decreet van 23 november 2023 luidt:

“Het JoKER is een openbaar document dat ten minste de volgende informatie bevat:

1° een beschrijving van het effect van de voorgenomen beslissing op de situatie van het kind of de jongere;

2° een beschrijving van het effect op de situatie van het kind of de jongere zonder de voorgenomen beslissing;

3° alternatieven voor de voorgestelde beslissing, inzonderheid een beschrijving van de beoogde maatregelen om belangrijke nadelige gevolgen van de beslissing voor de situatie van het kind of de jongere te vermijden, te beperken en zo mogelijk te verhelpen.”

Luidens artikel 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 februari 2024 ‘tot uitvoering van het Jeugddecree van 23 november 2023’ kan de Vlaamse Regering een voorontwerp van decreet dat voldoet aan de voorwaarde, vermeld in artikel 7, eerste lid, van het Jeugddecree van 23 november 2023, alleen goedkeuren als er een kind- en jongereneffectrapport bijgevoegd is, dat is opgesteld conform de bepalingen van het voormelde decreet. De minister, bevoegd voor de jeugd, dient toe te zien op de naleving van de voormelde verplichting.

Dezelfde bepaling van het besluit van de Vlaamse Regering legt op dat het kind- en jongereneffectrapport een onderdeel vormt van de memorie van toelichting bij een dergelijk ontwerp van decreet.

Bij het voorontwerp van decreet is echter geen memorie van toelichting gevoegd zodat *a fortiori* niet aan het voorgeschreven vormvereiste kan zijn voldaan.

De stellers van het voorontwerp dienen alsnog een memorie van toelichting op te stellen die op zijn minst ook de informatie bevat die in artikel 7, tweede lid, van het decreet van 23 november 2023 is voorgeschreven.

⁴ Dat ontwerp bevat onder meer bepalingen inzake het opstellen van het schoolreglement, samenstelling van de klassenraad, het aantal evaluatiedagen, leerlingenbegeleiding, leersteun, speciale onderwijsleermiddelen, certificering en leerlingenvervoer.

4. Het laatste artikel van het voorontwerp, verkeerdelijk aangeduid als artikel 8 in plaats van artikel 3, bepaalt dat het aan te nemen decreet in werking treedt op een datum die nog niet is ingevuld. Er lijkt echter geen reden te zijn om af te wijken van de gebruikelijke termijn van inwerkingtreding van decreten, zijnde tien dagen na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad, zodat die bepaling beter kan worden weggelaten.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Wilfried VAN VAERENBERGH